

کالبدشکافی مفهومی نفوذ از منظر امام خمینی (ره)

نوع مقاله: پژوهشی

اصغر افتخاری^۱، حامد کیانی مجاهد^۲

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۱۱/۰۴

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۷/۲۱

چکیده

یکی از اساسی‌ترین مخاطرات و چالش‌های فراروی نظام اسلامی، «پروژه نفوذ خارجی» است که با توجه به گستردگی آن، کسب شناخت همه‌جانبه در قبال این مسأله، نخستین گام در راستای تأمین منافع و امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران است. با عنایت به اهمیت واکاوی ابعاد مفهومی نفوذ، مقاله حاضر با استفاده از روش «تحلیل محتوا»، به دنبال پاسخ‌گویی به این پرسش است که مفهوم نفوذ در اندیشه امام خمینی (رحمه‌الله) دارای چه مؤلفه‌هایی است و در چارچوب اندیشه ایشان، چه معنایی دارد؟ در این راستا، نگارندگان برای ایجاد تناظر در موضوع از الگوی علل اربعه بهره گرفته و به تبیین علل مادی، فاعلی، صوری و غائی، مسأله نفوذ در اندیشه امام خمینی (ره) پرداخته و از این رهگذر، تعریف امام راحل از مفهوم نفوذ را استنباط و ارائه کرده‌اند. طبق نتایج حاصل از پژوهش، این تعریف عبارت است از: «نفوذ نقشه‌ای تدریجی، کارشناسی شده و جذابیت‌محور است که در مجرای ارتباطی دوسویه به دنبال تأثیرگذاری بر نظام سیاسی و گروه‌های مختلف ملت است. هدف این نقشه غیر ملموس - که به دست عامل داخلی و خارجی نفوذ پیاده‌سازی می‌شود - استحاله مخاطب و کار ویژه آن تهی کردن ملت و نظام اسلامی از عناصر مولد قدرت است». با این تعریف نفوذ، سیاستی نرم است و در پوشش‌های گوناگون صورت می‌گیرد، تشخیص آن دشوار بوده و می‌تواند ضربات جبران‌ناپذیری بر ملت و نظام اسلامی وارد آورد.

واژه‌گان کلیدی: نفوذ، امام خمینی (ره)، علل اربعه، استحاله، قدرت نرم

1- دانشیار علوم سیاسی دانشگاه امام صادق(ع)، تهران، ایران.

2- دانشجوی دکتری علوم سیاسی دانشگاه امام صادق(ع)، تهران، ایران. (نویسنده مسئول)

مقدمه

میزان برنامه‌ریزی و اهتمام در راستای مقابله با چالش‌ها و تهدیدات فراروی یک حکومت، به دو عامل بستگی دارد: اول، گستردگی، سطح آسیب‌رسانندگی و دامنه فراگیری آن تهدید و دیگری، شیوه نگرش دست‌اندرکاران حکومتی در سطوح مختلف نسبت به سطح تهدید چالش مورد نظر. یکی از مهم‌ترین این چالش‌ها و تهدیدات پیش‌روی نظام جمهوری اسلامی ایران، «مسأله نفوذ خارجی» است، که هم در ابعاد گوناگون امنیتی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی به صورت گسترده در جریان است و هم به خاطر «نرم» و «ناملموس» بودن بعضی از جوانب آن، از دایره فهم همه‌جانبه برخی از دست‌اندرکاران و کارشناسان به دور بوده و تا حدود زیادی رادارگریز است؛ علاوه بر این نکته، وجود برخی نقاط ضعف یا قوت‌گرایی، بینشی و نگرشی در مسئولان و کارشناسان مربوط، سبب بروز رویکردهای گوناگون در رابطه با این مسأله می‌شود که می‌توان طرفداران این رویکردها را در سه دسته یعنی «قائلان به وجود توطئه»، «قائلان به وجود توهم توطئه» و «قائلان به وجود توهم نفی توطئه» تقسیم‌بندی کرد. تعیین میزان بهره‌مندی هر یک از این رویکردها از موازین حقیقت و واقعیت‌گرایی، در گرو شناسایی و تبیین مستند و منطقی وجوه مختلف و قابل فهم «مسأله نفوذ» است. در این راستا، رهبری معظم انقلاب، در واکاوی نقشه کلان این عرصه، نقش بسزایی در برجسته‌سازی مفهوم نفوذ در دایره‌واژگان سیاسی کشور ایفا کرده و بر انجام پژوهش‌های بعدی تأکید بسیار کرده‌اند (۹۵/۳/۲۵- بیانات رهبری در دیدار مسئولان نظام). پژوهش‌هایی که اگرچه روز به روز بر دامنه آنها افزوده می‌شود، اما در میانه آنها خلأ وجود یک پژوهش بنیادین به چشم می‌خورد که آن عبارت است از «مفهوم‌شناسی مسأله نفوذ در اندیشه امام خمینی (رحمه‌الله)». این پژوهش، از آن منظر اهمیت دارد که یکی از اساسی‌ترین تهدیدات ساختمان انقلاب و نظام اسلامی را در مقام مفهوم‌شناسی، از منظر معمار کبیر آن، بررسی می‌کند و جایگاه «مسأله نفوذ» در منظومه فکری امام خمینی (رحمه‌الله) را آشکار می‌سازد، تا از این رهگذر، سابقه

اهتمام به «مسأله نفوذ» در ادبیات سیاسی کشور، به دوران شکل‌گیری و پیروزی انقلاب اسلامی بازگردد. بر این اساس، پرسش اصلی پژوهش عبارت است از اینکه مفهوم نفوذ در اندیشه امام خمینی(رحمه الله) دارای چه ابعادی است و بر این مبنای مفهوم نفوذ دارای چه معنایی است؟

با عنایت به اهمیت مسأله، پژوهش حاضر با استفاده از روش تحلیل محتوا، نخست به مفهوم‌شناسی نفوذ از منظر اندیشمندان مختلف می‌پردازد و سپس در چارچوب فرآیندی که توضیح گام‌به‌گام آن در بخش «چارچوب روشی» بیان خواهد شد، ضمن استفاده از الگوی منطقی علل اربعه برای ایجاد تناظر در موضوع، تعریف مختار امام راحل از مفهوم نفوذ را ارائه می‌دهد.

۱. پیشینه پژوهش

اگرچه به دلیل جایگاه کلیدی امام خمینی(ره) در ساختار ایران پساانقلاب، پژوهش‌های متعددی در حوزه اندیشه و عمل ایشان انجام شده است، اما با این وجود، کمبود آثار علمی روش‌مند در برخی ساحات در منظومه فکری ایشان به چشم می‌خورد. یکی از این حوزه‌های خلأ، کالبدشکافی مفهومی نفوذ بر مبنای اندیشه بنیان‌گذار کبیر انقلاب اسلامی است. نفوذی که در ادبیات علوم سیاسی کشور با اهمیتی که دارد آنگونه که باید و شاید به آن پرداخته نشده است.

با بررسی و درنگ در آثاری که به نوعی در ارتباط این موضوع هستند، می‌توان متون موجود را به دو دسته اصلی تقسیم کرد:

اول: آثاری که در آنها نفوذ در حد یک سیاست دشمن برای ضربه زدن به منافع ملت ایران مطرح بوده است. در این آثار اقدامات دشمن در حوزه نفوذ به صورت کلی بیان شده است ولی بیان تحلیلی چستی نفوذ مد نظر نبوده و فقط مصادیق آن آمده است. در این خصوص می‌توان به کتاب «دشمن‌شناسی از دیدگاه امام خمینی» (نگارش ۱۳۸۴) اشاره

داشت. در همین ارتباط می‌توان به منابعی اشاره داشت که نفوذ به‌عنوان پدیده‌ای که باید با آن مقابله شود، مطرح است. به‌عبارت دیگر در بیشتر موارد، در بارهٔ ضد نفوذ بحث شده و تحلیل نفوذ محوریت ندارد. در این ارتباط می‌توان به «اصول و راهبردهای دفاعی امام خمینی (ره) در مبارزه با استکبار» (موسوی ۱۳۹۲)، و «راهبردشناسی مقابله با نظام سلطه در اندیشهٔ سیاسی امام خمینی» (حدادی ۱۳۹۵) اشاره کرد.

دوم: آثاری که در آنها تحلیل نفوذ و بیان برخی از ویژگی‌های آن مد نظر بوده و از این حیث به رویکرد مقالهٔ حاضر نزدیک است، با این تفاوت که این آثار به تحلیل دیدگاه امام (ره) نپرداخته‌اند. در این زمینه می‌توان به مقالهٔ «نظریهٔ نفوذ؛ تبیین ماهیت انواع نفوذ و رابطهٔ آنها با دستگاه چهار طیفی تهدید (با بهره‌گیری از دیدگاه‌ها و بیانات امام خامنه‌ای)» اشاره کرد. مقاله‌ای که در آن نویسندگان درصدد ارائهٔ رابطهٔ قدرت نرم و نفوذ بوده‌اند (احمدیان، ۱۳۹۴). پورکاوه و صلواتیان نیز در مقالهٔ «فرایند و سازوکار پروژهٔ نفوذ بر مبنای دیدگاه مقام معظم رهبری»، به مفهوم‌سازی و تشریح فرآیند و سازوکار نفوذ پرداخته‌اند (پورکاوه و صلواتیان، ۱۳۹۶). از دیگر آثار در حوزهٔ نفوذ می‌توان به پایان‌نامهٔ «نفوذ گفتمانی ایالات متحده در جمهوری اسلامی ایران از منظر بازاریابی سیاسی» اشاره کرد که در آن ضمن مفهوم‌شناسی نفوذ، به بحث در باب کلیات جوانب نفوذ آمریکا در ایران جدید توجه شده است (کیانی مجاهد، ۱۳۹۶).

با توجه به پیشینهٔ تحلیلی موضوع مشخص می‌شود که این مقاله از آن حیث که بر موضوع تحلیل علمی نفوذ در اندیشه امام (ره) اختصاص دارد، از متون پیشین متمایز می‌نماید؛ در واقع، نوآوری مقالهٔ حاضر در تمرکز علمی و روشمند بر مفهوم‌شناسی یکی از اساسی‌ترین مخاطرات امنیت ملی کشور در چارچوب اندیشه‌های معمار کبیر انقلاب است.

۲. تعریف مفهوم نفوذ

نفوذ، راهبرد کلان حکومت‌ها برای تأمین منافع ملی است که در راستای پیاده‌سازی آن، منظومه سیاست‌ورزی دولت‌ها طراحی و اجرا می‌شود. این راهبرد، مشتمل بر کاربری هدفمند قدرت نرم و قدرت سخت است، اما بیشتر از جنس قدرت نرم است تا قدرت سخت؛ چراکه قدرت نرم، توانایی کسب مطلوب از طریق جاذبه است (نای، ۱۳۸۷: ۲۴) به معنای توانایی رسیدن به اهداف مورد نظر از طریق جلب دیگران به جای استفاده از زور است (مقتدر و کتابی، ۱۳۹۷: ۹۱) و ازین‌رو بازدهی، مقبولیت و تأثیرگذاری بیشتری نسبت به قدرت سخت ایجاد می‌کند. البته لازم به ذکر است که «قدرت نرم دقیقاً همانند نفوذ نیست؛ زیرا نفوذ می‌تواند شامل قدرت سخت (تهدید) و یا پاداش نیز باشد» (نای، ۱۳۸۷: ۴۴).

تعاریف گوناگونی در رابطه با نفوذ ارائه شده است. در کتاب «تحلیل سیاسی مدرن»، نفوذ، رابطه‌ای میان کنشگران انسانی تلقی شده، به گونه‌ای که نیازها، خواست‌ها، ترجیحات یا نیت یک یا چند کنشگر بر کنش‌ها یا تمایل به عمل یک یا چند کنشگر در جهت هم‌هانگی (و یا غیر مغایر) با نیازها، ترجیحات یا نیت نفوذگذاران، اثر گذارد (دال و استاین، ۱۳۹۲: ۴۵). در تعریفی دیگر، نفوذ به توانایی‌هایی گفته می‌شود که با آن، کسی یا کسانی می‌توانند بر دیگران اثر بگذارند و آنها را با خود همراه و هم‌عقیده سازند و ریشه آن حیثیت یا حسن شهرت و علم و تجربه است (ابوالحمد، ۱۳۶۵: ۹۹). به عبارت دیگر، نفوذ، رابطه‌ای است که در آن، فردی دیگری را به کاری وا می‌دارد، بدون آنکه فرد دوم احساس کند که وادار شده است. اغلب، وادار شونده فاقد امکانات مادی و ابزار است و فرد نفوذگذار در موقعیتی به سر می‌برد که اگر اراده کند، می‌تواند خلاف خواست فرد نفوذپذیر عمل کند (عالم، ۱۳۷۳: ۹۳-۹۲). «مورهد» نیز عقیده دارد، که اگر شخصی بتواند دیگری را متقاعد کند که عقیده‌اش را درباره یک یا چند موضوع تغییر دهد، رفتاری را

انجام دهد و یا از انجام آن خودداری کند و به محیط پیرامون خود به شکلی خاص بنگرد، در حقیقت نفوذ تحقق یافته است (مورهد، ۱۳۸۶: ۳۸۳).

۳. چارچوب روشی

تبیین مفهوم نفوذ در معنای چند بعدی آن که مشتمل بر نفوذ سخت و نرم می‌شود، مقارن با ارائه چارچوب نظری متناسب با منظومه فکری امام خمینی (ره) است. به نظر فلاسفه، هر امر حادثی نیازمند چهار علت است: علت مادی، صوری، فاعلی و غایی (مصباح یزدی، ۱۳۶۶: ۲۰). امر حادث، به معنای پدیده‌ای است که از ابتدا نبوده و سپس به وجود آمده است. در واقع، هرگاه از این امر حادث پرسش می‌کنیم، از این چهار علت پرسش کرده‌ایم. بر این مبنا، در بحث نفوذ نیز چهار پرسش مورد توجه است و پژوهش فرارو نیز به دنبال پاسخ به پرسش‌های زیر در راستای رسالت مقاله است:

الف: پرسش‌های علت مادی: نفوذ از منظر ماهیت‌شناسانه از چه جنسی است؟ بسترهای پیاده‌سازی نفوذ کدام است؟

ب: پرسش‌های علت صوری: ویژگی‌های بنیادین نفوذ چیست؟ ویژگی‌های شکلی و ظاهری نفوذ چیست؟

ج: پرسش‌های علت فاعلی: کارگزاران خارجی طراحی و پیاده‌سازی نفوذ چه افراد یا گروه‌هایی هستند؟ کارگزاران داخلی طراحی و پیاده‌سازی نفوذ چه افراد یا گروه‌هایی هستند؟

د: پرسش‌های علت غایی: هدف عاملیت نفوذ از پیاده‌سازی نفوذ چیست؟ پروژه نفوذ چه تأثیری بر ساختار و رفتار جامعه مخاطب نفوذ بر جای می‌گذارد؟

پژوهش حاضر با استفاده از روش تحلیل محتوا در پی پاسخ به پرسش اصلی مقاله است و در این راستا، مراحل چندگانه‌ای را در چارچوب اقتضات روشی و مفهومی، طی می‌کند تا در چارچوب علل اربعه که برای ایجاد تناظر در موضوع به کار گرفته شده است،

به مفهوم‌شناسی نفوذ در اندیشه امام خمینی (ره) پردازد. نخستین گام از این فرآیند، مشخص کردن کلیدواژه‌های مرتبط با مفهوم نفوذ در اندیشه امام خمینی (ره) است. این گام، با رجوع به چند تن از اساتید بنام و متخصص در حوزه اندیشه امام خمینی (ره)، در چارچوب روش مصاحبه برای کسب نظرات نخبگانی انجام پذیرفته است. کاربردی‌ترین روش مصاحبه نخبگانی، بدین صورت بوده است که در ابتدا مجموعه‌ای از تعاریف «نفوذ» به متخصصان ارائه و از ایشان خواسته شده که کلیدواژه‌های مرتبط با موضوع در اندیشه امام راحل را در اختیار پژوهشگر قرار دهند (در جدول، شماره ۱، فهرست این واژگان و آمارهای مرتبط با آنها ذکر شده است).

ردیف	کلیدواژه	تعداد کل فیش‌های موجود	تعداد فیش‌ها پس از پالایش نهایی
1	نفوذ	269	21
2	رخنه	52	5
3	اغفال	185	8
4	شیطننت	83	10
5	حیله	60	2
6	سمپاشی	24	2
7	نقشه	257	15
8	اجانب	707	7
9	اذناب	26	1
10	آلت‌دست	50	1
11	ایادی	145	14
12	عمال	411	16
13	نوکر	113	3
14	امنیت	226	0
15	جاسوسی	131	4
			فیش‌ها بدون اشتراک کلیدواژه‌ای: ۱۰۹
		2739	فیش‌ها با اشتراک کلیدواژه‌ای: ۸۹

جدول شماره (۱): فهرست کلیدواژه‌ها و آمارهای مرتبط در فرآیند پالایش

در گام بعد، پس از تعیین روشمند واژگان مرتبط با مفهوم نفوذ در اندیشه امام راحل، فیش‌های حاوی این واژگان با استفاده از نرم‌افزار «صحیفه امام»، استخراج شده و هر یک از علل اربعه بر این فیش‌ها عرضه شده و از پالایش آنها، جدول تحلیل محتوای مفهوم نفوذ در اندیشه معمار کبیر انقلاب اسلامی، به‌دست آمده است؛ جدولی که محتوای آن، خروجی و نتایج حاصل از پژوهش را به‌دست می‌دهد. لازم به‌ذکر است، که فرآیند پالایش فیش‌ها در سه نوبت انجام پذیرفته و پس از جرح و تعدیل واژگان و افزودن شدن برخی واژگان در حین بررسی فیش‌های مرتبط با فهرست واژگان اولیه و اعتبارسنجی آنها، فیش‌های نهایی به‌دست آمده است. جدول تحلیل محتوای فیش‌های به‌دست آمده به قرار زیر است:

ردیف	موضوع	کلیدواژه	منبع	مضمون فراگیر	مضمون پایانی
۱	یک تریگم بزرگی که از غرب سرازیر شده است و دول اسلامی را تحت نفوذ قرار داده است به اینکه تطبیح کرده است یا تهدید کرده است و این را در مطامع‌ان عربیبه در مجلات می‌بینید. در تبلیغاتشان، در رادیوهایشان	نفوذ	۱-۳۷۷	ظلت فاضلی ظلت مادی	غریب یونگ یونگ
۲	امید است که علمای اسلام و مراجع بزرگ اسلام از حیات و نفوذ احباب و عمال استعمار به حوزه‌های فقهیه و جامعه روحانیت جلوگیری به عمل آورند و ایمانی محققین را که در سلطه روحانیت قرار دارند و اسلام و روحانیت را به سقوط و انحطاط تهدید می‌کنند طرد و رسوا سازند.	نفوذ	۲-۵۸۹	ظلت فاضلی ظلت غایی ظلت حوری	احباب- عمال استعمار-ایمانی محققین ساقط و منحط کردن روحانیت اقدام در پوشش اسلام
۳	هرچه را که در داخل به آن نیاز داشته باشیم از خارج می‌خریم ولی در همه این کارها بر بنیاد هر طرف مسوولی عمل خواهیم کرد و حاضر نیستیم که پولی بخواهد مبادلات اقتصادی را اجرمی برای نفوذ سیاسی و تحمیل اغراض استعمارگرانه خود قرار دهد.	نفوذ	۳-۵۸۱	ظلت حوری	رابطه‌ای بودند
۴	مفسد و مفرض در میان توده مسلمان است به چنین کارها [بجای آئین] می‌زند تا نفیست ما را از اجناس و حقیقت‌ها لطمه‌ها نماید	نفوذ	۴-۱۲۴	ظلت فاضلی ظلت غایی	تشنه، افراط فاسد و مفرض خراب کردن چهره نفیست از اجناس و حقیقت‌ها نشان نماند نفیست
۵	یاد سخن کنیم لعن‌الشیطان نفوذ امریکا چه اقتصادی و چه نظامی، چه سیاسی و فرهنگی را از بین بوییم و من امروزم که ملت ایران به این مفهوم هر چه زودتر برسد.	نفوذ	۵-۳۲۹	ظلت فاضلی ظلت مادی ظلت حوری	آمریکا اقتصاد- نظامی- سیاست- فرهنگ رابطه‌ای بودند
۶	مردم را آگاه کنند که اگر این قشرها [مترددان] به زیر سلطه رفتن کشور فر بین شما نفوذ کنند و حقایق خوارسته تفرقه بیندازند بین ما و بین مردم، ممکن است که مسائل سابق برگردد و مسائل سابق اگر برگردد، اسلام در خطر است؛ کشور تا آخر در خطر است	نفوذ	۶-۵۱۰	ظلت فاضلی	اقتضای طرفدار به زیر سلطه رفتن کشور برگرداندن مسائل سابق در کشور
۷	شخصی نفوذ کرده‌اند در همه جا به اسم اسلام-اسلام را می‌پوشاند.	نفوذ	۷-۳۲۱	ظلت حوری ظلت غایی ظلت فاضلی	اقدام در پوشش اسلام استعمار مداخله شخصی نفوذی
۸	ما در عقب واحد، ما همه در یک عقبه، در مقابل اجانب، در مقابل نوظهورها [استادان] می‌کنیم و نخواهیم گذاشت که اجانب به وسیله عمالشان نفوذ کنند در ملت.	نفوذ	۸-۵۳۰	ظلت فاضلی	احباب، عمال اجانب در داخل
۹	باید که کلمه افراق بین شما، بین قوای مسلحه و مقابل فر داد	نفوذ	۹-۱۴۳	ظلت فاضلی	شخصی داخلی فاسد می نفوذ

	طرح شیطانی	علت مادی		این نفوذ با آن نفوذ این همان طرح شیطانی غارت‌های بزرگ است که در داخل به دست اشخاص فاسد- که مع الألف نفوذ دارند در بسیاری از جاهای- دارد انجام می‌گیرد و این طرح اگر انجام بگیرد، نه تنها جدای نخواسته باقی خواهد ماند و نه پاسدار و نه کشور.
۱۰	خند انقلاب	علت فاعلی	۱۵-۳۲۱	نفوذ
	خند انقلاب / اجانب	علت مادی		تظلم نمی‌شود کار کرد، با نفوذ اقدام می‌نمایند تا شما را از درون بیروسانند
	تزم بودن (در برابر سخت بودن)	علت صوری		
	استحاله معطاب	علت غایی		
۱۱	جانب‌گزاران و منافقان	علت فاعلی	۱۶-۲۷۲	نفوذ
	جانب‌گزاران- منافقان- منحرفان	علت مادی		جانب‌گزاران و منافقان و منحرفان، حیل‌های که دارند، در رأس همه حیل‌ها نفوذ در بین شمس‌ت و منحرف کردن شماها در رأس برنامه‌های آنهاست
۱۲	چه بسا با نفوذ فعال سرسپرده داخلی	علت فاعلی	۱۹-۳۷۱	نفوذ
	عبدالسرپرده داخلی	علت مادی		مؤثر، بتدریج قدم به قدم کار خود را انجام دهند و تسلط مستقیم را منحرف کنند و متعهدان را وابسته نمایند. غفلت از این امر، فاجعه‌انگیز است
	تدریجی و فرآیندی بودن	علت صوری		
	منحرف کردن انسان مستقیم	علت غایی		
	وابستگی‌سازی متعهدان	علت فاعلی		
۱۳	از تفرقه و اختلاف که بهترین عامل نفوذ دشمنان می‌باشد (مردم را)	علت فاعلی	۲۰-۳۰۵	نفوذ
	دشمنان	علت مادی		برحذر دارید
۱۴	امروز استکبار شرق و غرب چون از رویارویی مستقیم با جهان اسلام عاجز مانده است. راه نژود و از میان بردن شخصیت‌های دینی و سیاسی را از یک طرف و نفوذ و گسترش فرهنگ اسلام آمریکایی را از طرف دیگر به آزمایش گذاشته‌اند	علت فاعلی	۲۱-۱۲۰	نفوذ
	استکبار شرق و غرب	علت مادی		
	تزم بودن	علت صوری		
۱۵	مخالفین اسلام و کشورهای اسلامی که همان ابرقدرت‌ها چپاولگر بین‌المللی هستند، با تدریج و طرفت در کشور ما و کشورهای اسلامی دیگر رخند و با دست افراد خود، ملت‌ها، کشورها را به دام استعمار می‌کشند. باید با هوشیاری مرقب، با تکیه و با احساس اولین قدم نفوذی به مقابله برخیزید و به آنان مهلت ندهید.	علت فاعلی	۲۱-۵۲۰	نفوذ
	ابرقدرت‌ها چپاولگر بین‌المللی / دست افراد خود ملت‌ها	علت مادی		رخه
	تدریجی و ظریف بودن	علت صوری		دیگر رخند و با دست افراد خود، ملت‌ها، کشورها را به دام استعمار می‌کشند. باید با هوشیاری مرقب، با تکیه و با احساس اولین قدم نفوذی به مقابله برخیزید و به آنان مهلت ندهید.
۱۶	استکبار وقتی که از نابودی مطلق روحانیت و حوزه‌ها مأیوس شد، دو راه برای ضربه زدن انتخاب نمود: یکی راه ارضاب و زور و دیگری راه خدعه و نفوذ در قرن معاصر. وقتی ضربه ارضاب و تهدید چندان کارگر نشد راه‌های نفوذ ظنوت گردید	علت فاعلی	۲۱-۲۷۸	نفوذ
	استکبار	علت مادی		
	تزم بودن (در برابر سخت بودن)	علت صوری		
۱۷	یک وقت می‌بینید که یک نفر آدم نفوذ کرد در آنجا (هند و سیمبا) و در یک جای حساس، آن وقت می‌آید یک کاری می‌کند، یک فعلی انجام می‌دهد یا یک فیلمی که آن‌ها مطلع هستند، کارشناس می‌خوانند این فیلم‌ها این فیلم‌ها ممکن است یک نتایج بدهد که نتایج را اشخاص عادی نتوانند درست بفهمند	علت فاعلی	۱۶-۱۱۹	نفوذ
	یک نفر آدم نفوذی	علت مادی		
	تأمین‌موس بودن	علت صوری		
۱۸	یکی از راه‌های با اهمیت برای مقصد شوم آنان و خطرناک برای اسلام و حوزه‌های اسلامی نفوذ دادن افراد منحرف و تبهکار در حوزه‌های علمیه است که خطر بزرگ کوتاه مدت آن پندام نمودن	علت فاعلی	۲۱-۵۲۴	نفوذ
	افراد منحرف و تبهکار نفوذی	علت مادی		
	افراد با صورت‌های مختلف	علت صوری		
	قدرت‌های بزرگ چپاولگر	علت غایی		

	یونگ	عفت مادی		افعال	یک نقشه سیاسی و یک تریگ شیطانی زده است و با نمش و چابلیوس می‌خواهد ما را افعال کند و قمار سیاسی خود را از رفیقان خود با یونگ به عفت ما ببرد
	نقشه				
	نرم بودن	عفت صوری			
	مخالفان جمهوری اسلامی	عفت فاعلی	۱۰-۳۳۸	افعال	۲۶ باید شماها توجه داشته باشید اینهایی که با جمهوری اسلامی مخالفت دارند و با فلسطیان و با راشان آن مسائل را طرح می‌کنند بشناسید که یک وقت اینها افعال نکنند شما را
	نرم بودن	عفت صوری			
	عوامل و ابادی استعمار	عفت فاعلی	۲-۱۳۷	ابادی	۲۷ عوامل و ابادی استعمار که می‌داند با آشنایی ملتها بخصوص نسل جوان تحصیلمتکره به اصول مقدسه اسلام سقوط و نابودی استعمارگران و قطع دست آنان از منابع ملتها و کشورهای استعمار شده قطعی خواهد بود، به کارشکنی پرداخته و می‌کوشند که با سپاسشها و مشوب ساختن افغان و افکار جوانان، از جلوه‌گر شدن چهره تابناک اسلام جلوگیری نمایند و با عوارین فریبده و مکتبهای رنگارنگ، جوانان ما را منحرف سازند
	ایجاد انحراف در جوانان با عوارین فریبده و مکتب‌های گوناگون	عفت غایی			
	نرم بودن	عفت صوری			
	ایبای اعجاب	عفت فاعلی	۳-۱۸۵	ابادی	۲۸ در همه حال، شمار ما قطع ابادی اعجاب راست و جب از سر کشور است زیرا رشد و استقلال و آزادی با وجود دخالت اجنسی از هر جنس و مسلک و مکتب، در هر امری از امور کشور، اهم از سیاسی و فرهنگی و اقتصادی و نظامی خواب و خیالی بیش نیست
	سیاست- فرهنگی- اقتصادی- نظامی	عفت مادی			
	ایبای بلید استعمار	عفت فاعلی	۶-۳۹۶	ابادی	۲۹ ممکن است که ابادی بلید استعمار به رنگ دیگر بر ما تسلط پیدا کند. با فرم دیگر مقاصد شوم خودشان را انجام دهند
	نرم بودن	عفت صوری			
	تسلط بر کشور	عفت غایی			
	ایبای	عفت فاعلی	۱۳-۵۳۱	ابادی	۳۰ قبل از اینکه ما بدار بشویم آنها بدار شدند و هم خودشان را صرف این کردند که با ابادی خودشان مستقیماً یا به غیر مستقیم ما را فاعل کنند ما را خراب کنند و به ما تزریق کنند به اینکه شما نمی‌توانید
	زودن خودباوری ملی	عفت غایی			
	غیر مستقیم بودن	عفت صوری			
	ایبای داخلی و خارجی برقدرت‌ها، آمریکا	عفت فاعلی	۱۴-۱۰۸	ابادی	۳۱ [ملت ما] باید بداند که تمام ابادی داخلی و خارجی قدرتها و برقدرتها خصوصاً امریکای جنایتکار برای شکست ما از تمام امکاناتش استفاده خواهد نمود
	ایبای قدرتهای بزرگ	عفت فاعلی	۱۷-۴۳۶	ابادی	۳۲ آنها قدرتهای بزرگ نیستند آنجا که با ابادی خودشان در این کشور راههای درست کنند که خود اعمال این کشور برای آنها حاده را صاف کند آنها مستقیماً نمی‌آیند سراغ شما آنها با این راهها با قلندهای فاسد، با فکرهای فاسد که در خدمت می‌گیرند در سراغ شما می‌آیند و با شایعه افکنیها و دروغ‌پراوریها در بین شماها هرکس را به دیگری بدبین می‌خواهند بکنند
	نرم بودن	عفت صوری			
	غیر مستقیم بودن				
	ایبای خود	عفت فاعلی	۱۸-۳	ابادی	۳۳ ایان چشم طمع دوخته‌اند که شاید به وسیله ابادی خود بتوانند لغزش خدای نخواست ایجاد کنند که در آیدای ولو دراز مدت نظام اسلامی را به انحراف کشانند
	تخریبی و دراز مدت	عفت صوری			
	ایجاد انحراف در نظام اسلامی	عفت غایی			
	ایبای قدرتهای	عفت فاعلی	۱۸-۱۷۸	ابادی	۳۴ آن که خوف دارد این است که با این شیطنها، ابادی آنها که بار هستند در کشور، با این شیطنها ایجاد انحراف کنند، دو دسته کنند، شیطنت

				یک دسته از آنور، یک دسته از آنور بین عثمانی بلاد اختلاف ایجاد کنند، دو دسته بشوند
		۲۰-۲۱۷	ایادی	۳۵- خداوند! نومی دانی که امت رسول تو را در این مملکت مواجه با همه نوعیها است و ایادی شیطان در داخل و خارج تو را آرام نسنگازند و تالانها هر روز برای در تنگنا و مضیق فرار دادن این ملت در امور اقتصاد فروتر می شود
	علت فاعلی			
	علت مادی			
		۲۱-۲۳۳	ایادی	۳۶- مردم تصور نکنند ایادی نفوذی استیکار و امریکا دست از شیطنت برداشته اند، در هر جا و در هر مقوله ای احتمال حضور و کارشکنی شیطنت آنان هست
	علت فاعلی			
	علت مادی			
		۲۱-۲۸۷	ایادی	۳۷- آیا ایادی استیکار، روحانی نامعانی را که تا حد مرجعیت تقویت نموده است، فرد دیگری را بر حوزه ها حاکم نسازد؟
	علت فاعلی			
		۱۸-۱۷۸	ایادی	۳۸- آمریکا می داند که عرضه این را ندارد که در ایران وارد بشود و یک کاری انجام دهد خودش هم می داند. آبی که خوف دارد این است که با این شیطنت ها، ایادی آن ها که باز هستند در کشور، با این شیطنت ها ایجاد اختلاف کنند. دو دسته کنند یک دسته از آن و، یک دسته از آن و.
	علت فاعلی			
	علت مادی			
		۱۷-۳۶۴	نوکر	۳۹- این سازمانهایی که همشان نوکر امریکا و امثال او هستند. سازمان عفو بین المللی- نوردالم- شوروی امنیت و امثال اینها
	علت فاعلی			
	علت مادی			
		۱۸-۳۸۳	نوکر	۴۰- اینها همیشه با ایشان این است که با میاهو و حجاج، با خودش با به دست نوکرهاشان میاهو کنند. حجاج بکنند که مارا عقب نشانند و مساله ایطور نیست
	علت فاعلی			
	علت مادی			
		۱۱-۲۸	نوکر	۴۱- این افرودت ها ممکن است که بیست سال، سی سال یک کس را در یک مقام با یک وجهه ای حفظش کنند و نوکر آنها باشد، لکن معلوم باشد که به جهش لباس ملی به خودش بپوشد. و بعد از اینکه مدت ها گذشت آن روزی که باید، از او استفاده کنند
	علت فاعلی			
	علت مادی			
		۱۰-۵۲۳	سمپاسی	۴۲- یکی از چیزهای بزرگی که اینها دارند، این است که سمپاسی کنند، به طوری که ما را از این انقلاب مأیوس کنند. این یکی از کارهای بزرگ اینهاست که می خواهند بکنند که از این انقلاب ملت ما مأیوس بشوند، و بگویند خوب کاری انجام نگرفته
	علت فاعلی			
	علت غایی			
		۱۱-۱۶	سمپاسی	۴۳- فلسفه جوهرها شروع کردند به سمپاسی، و می خواهند جوهره این جوهرها و جوهره نورانی این جوهرها را پیش ملت لگداز کنند. ملت بیدار باشند، به این حرف مقلها گوش نکنند. اینها عمال مسلمانها [آمریکاییها] هستند
	علت فاعلی			
	علت غایی			
		۳-۳۰۴	صلح	۴۴- اجابت نس توئند به نحوی که دلخواه آنهاست، با کشورهای اسلام و خصوصاً با کشور ایران رفتار کنند. لهذا قرنهاست که با بیرونگویی
	علت فاعلی			
	علت غایی			

۵۳	اینها از همان آمریکا-بند- ممکن هم هست خودشان ندانند بپذیران- این برای این است که کار آمریکا است	عساکر	۹-۲۲	علت فاعلی	همان آمریکا دانسته یا ندانسته
۵۴	امریکا نظامی نمی آورد اینجا، امریکا نویسنده می آورد اینجا، امریکا گرفته می آورد اینجا، امریکا همان خودش که سالهاش طولانی آنها را تربیت کرده است می فرستد اینجا که اوضاع ما را به هم براند	عساکر	۱۰-۵۲۱	علت فاعلی علت مصوری علت غایی	امریکا؛ همان تربیت شده امریکا نرم بودن (در برابر سخت بودن) برهم زدن اوضاع کشور
۵۵	آن حرفهای حارجر که مطلقاً انحصار قضای، مداخله نظامی، اینجا مهم نیست که قائل اعتنا باشد و امریکا هم در این اعلام کردن که شکست خورد، لکن نوظه‌های داخلی که همان اجاب و بیشتر از همه همان امریکا در داخل مشغول نوظه هستند، اینجا هستند تا حالا آن شکست نهایی را نخورند	عساکر اجاب	۱۱-۵۱۴	علت فاعلی علت مصوری	همان اجاب- همان امریکا نرم بودن (در برابر سخت بودن)
۵۶	یک عامل داریم که مستقیماً از سفارت امریکا دستور می‌گیرد، یک عامل داریم که برای او کار می‌کند و خودش نمی‌فهمد خود آدم نمی‌فهمد که برای کی دارد کار می‌کند اگر شما به مردم کار ندانسته باشید، به مصالح مردم، به مصالح کشور کار ندانسته باشید، این همان است که امریکا می‌خواهد و شما از همان امریکا هستید.	عساکر	۱۳-۲۰۲	علت فاعلی	همان دانسته امریکا همان ندانسته امریکا
۵۷	اینها با زور نمی‌توانند کاری انجام دهند، نه شوروی، نه آمریکا، نه فشار و زور به یک کشوری که همه با هم هستند نمی‌توانند آسیب برسانند، لکن با نوظه و وفادار کردن همان خودشان در داخل می‌توانند ایجاد تفاق کنند و بهانه هم انتخابات	عساکر	۱۸-۱۷۲	علت فاعلی علت مصوری	امریکا- شوروی- همان آنها نرم بودن (در برابر سخت بودن)
۵۸	جوانهای ما توجه داشته باشند به اینکه امریکا با سربزه نمی‌آید به میدان شما با قلم می‌آید به میدان شما با قوای انطوائی نمی‌آید به اینجا، با آن شخص که دارد و دارد این امور را می‌گرداند به دست آنها، با آنها می‌آید به میدان ما اینجا را باید توجه به آن داشته باشید آت دست واقع بشود	عساکر آت دست	۱۰-۵۲۸	علت فاعلی علت مصوری	امریکا- شخص که امریکا در کشور دارد نرم بودن (سخت بودن)
۵۹	این عده (گروهک ما) همان مسائل سابق را اعاده کنند؛ با یک صورت حق به جانب می‌آیند در بین فترت‌های کارگر، لکن شیطن در باطن آن حرفها به صورت صحیح است و قصد باطل دارند	شیطن	۷-۵۱۹	علت مصوری	اقدام در پوشش حق به جانب اقدام در پوشش گفتار به ظاهر صحیح
۶۰	فقیه دخالت نظامی ابدأ مطرح نیست؛ دخالت‌های نوظه‌گری (بطوری) بعضی از قوای خود ما استفاده می‌کنند قوه خودشان را از آن استفاده نمی‌کنند، در این ممالک از قوای خود ما استفاده می‌کنند، خوب، شما کز دستان را ببینید که اینجا از چه استفاده می‌کنند، یک نفر سردار امریکایی نمی‌آید آنجا یک کاری بکند آنها با شیطن استفاده می‌کنند از خود این قوای که با دانسته هستند به آنها یا اموچاج دارند	شیطن	۱۰-۵۱۸	علت فاعلی علت مادی علت مصوری	افراد وابسته دارای اموچاج نوظه نرم بودن (در برابر سخت بودن)
۶۱	باز شروع شده است الان، رسیده به جایی، و شما همه در هدف آنها وقع هستید که نگذارند، نگذارند در دانشگاه یک کار مثبت انجام بگیرد، اگر تند با فلنگ و با سنگر گیری و اگر این شده، با شیطن	شیطن	۱۲-۳۳۶	علت مادی علت مصوری	دانشگاهها نرم بودن (در برابر سخت بودن)

۶۲	قدرتهای بزرگ که مابرس شدند از اینکه با جنگ و با حمله نظامی بتوانند کاری بکنند، دست به شیفت زده‌اند و می‌خواهند شماعا را از هم جدا کنند و اختلاف بین شما بنه‌اند	شیفت	۱۳-۳۹۳	علت فاضل	قدرتهای بزرگ
				علت صوری	نرم بودن (از بربر سخت بودن)
۶۳	اینها با توطئه هایشان می‌خواهند کار را انجام بدهند، نمی‌توانند با احوالت نظامی کار بکنند، اینها می‌خواهند با شیفتهایشان کار خودشان را انجام بدهند. آن وقت شیفت این بود که سیاست از مذهب خارج است و بسیار ضرر به ما زده و ما بسیار ضرر خوردیم و آنها هم بسیار بفع بردند. این مطلب شکست خورد	شیفت	۱۵-۳۶۸	علت مادی	توطئه
				علت صوری	نرم بودن (از بربر سخت بودن)
				علت علوی	جداسازی سیاست از مذهب
۶۴	این مطلب را از حوزان های ما پیش نیاوردند این مطلب را که دخالت نظامی است آنها [آمریکایی ها] همیشه دخالتیانشان، دخالتیهای شیفتی است؛ توطئه است	شیفت	۱۶-۵۱۷	علت صوری	نرم بودن (از بربر سخت بودن)
				علت مادی	توطئه
۶۵	فرضی که استعمار با گمشدن اناپ خود در گرفته و کنار ممالک اسلامی به اسمهای مختلف و عنوان فریبنده- و احياناً به اسم اسلام- فرهنگ قرآن را عقب زده و راه را هر چه بیشتر برای بهره برداری خود باز می‌کند	اناب	۲-۴۶۱	علت صوری	اقدام در پوشش فریبنده اقدام در پوشش اسلامی
۶۶	حمله همیشه بوده است، انخاص حمله بار، جبهه‌های مختلف، بوده است در این ممالک اسلامی جبهه، جبهه اسلامی، بسیار خوب و نماز هم می‌خواند و روزه هم می‌گرفت از ظاهر جبهه، جبهه اسلامی است، [ولی] باطنش ضد اسلام شناخت اینها مشکلی است	حمله	۱۲-۴۷۱	علت فاضل	انخاص جبهه‌ها
				علت صوری	اقدام در پوشش اسلامی دشواری در تشخیص
۶۷	قدرتهای بزرگ دارند با حمله گری‌هایی که دارند و با تبلیغات که دارند و با کسانی که وابسته به آنهاست، در داخل کشورهای اسلامی بر همه چیز اسلام سلطه پیدا می‌کنند؛ پیدا کردند	حمله	۱۶-۳۶	علت فاضل	قدرتهای بزرگ افراد وابسته به آنان
				علت مادی	همسجیر اسلام
۶۸	اجاب در کشیدند آنها بخوابیدند، شما [هم] باید بخوابید شما باید هوشیار باشید. آنها مشغول نقش هستند از طریقهای مختلف، با فرمهای مختلف آنها می‌خواهند حالا که رژیم منقطع سلطنتی از بین رفت، با فرمهای دیگر به میدان بیایند و باز همان منابع را تجدید کنند و باز همان جواگرها را بکنند و باز همان اختناق را از سر بگیرند	اجاب	۶-۳۷۱	علت فاضل	اجاب
				علت صوری	نقشه‌محو بودن اقدام در پوشش‌های مختلف
				علت علوی	تجدید مافشاران در ایران نظیر دوران پهلوی
۶۹	نقشه [استعمارگران] این بود که هر جایی که احتمال بدهند که در مقابل اجاب یک نیروی باشد یا مرکوب کنند، یا منحرف	نقشه اجاب	۹-۲۷	صوری	نقشه‌محو بودن
۷۰	بنابراین [استعمارگران] چند جور اینها نقشه داشتند، یکی نقشه سرگویی که آن را که نمی‌شود آا به سرگویی، سرگویی کنند. و آنی که می‌شود منحرفش کرد منحرفش کنند. زانوی و لژیونونی که باید مری جواها باشد منحرف کنند، شد. سینما و تئاتر که باید مری جامعه باشد منحرف کنند شد. و یک راه دیگر هم نقشه تبلیغات دائم داری برای ترقیاتی که در غرب هست، که جواهای ما را غریبه کنند، اعتماد نه کشور خودشان را از آنها بگیرند.	نقشه	۹-۸۱	علت صوری	نقشه‌محو بودن نرم بودن
				علت علوی	منحرف کردن جوانان فریب‌ده کردن جوانان سلب خودباوری ملی از جوانان

۲۱	اینها که می‌آیند با اسم اینکه جامعه توحیدی، می‌خواهند توحید را از بین ببرند، اینها نقشه دارند برای اینکه همه را بیوسانند این جامعه را بیوسانند. مقصد دارند اینها	۹-۲۱	حلت صوری	نقشه‌محور بودن استحاله معالیه
۲۲	شما این را خیال نکنید که آنها [قدرت‌ها] خیلی دستپاچه‌اند که همین دو-سه روز این کارها را انجام بدهند اگر نتوانستند، حالا اگر نتوانستند نقشه می‌کشند که در پنجاه سال دیگر کار خودشان را انجام بدهند. دست نرسانند و بگویند از نقشه‌های مهم همین است که کشورهای ملت را از هم جدا کنند و مهم این است که روحانیت را از ملت جدا کنند	۱۳-۱۹	حلت صوری	تاریخ و بلندمدت بودن نقشه‌محور بودن
۲۳	آنهايي که براي جاپديد اين کشورها نقشه کشيدند، آنها استالينها و متفكرين بودند که می‌دانستند چطور یک کشور را می‌تواند به واسطه آن براندازی کرد. دارند خواب‌آلود و جوانان ما را می‌کشند از آن سلیسیت و اسامین که باید داشته باشند تا راه را می‌کشند برای جاپیدن و برای براندازی همه کشورها	۱۳-۱۵۲	حلت صوری	نقشه‌محور بودن کارشناسی و نظام‌محور بودن استحاله معالیه حلت غایی باز کردن راه جاپیدن یک ملت
۲۴	یک همچو مصلی که برای اسلام این‌طور فداکاری کرده است. نخواهد کسی توانست که به این زودها محو شود. بار دو سال نگذاشته این را منحرف کند و برگرداند از اسلام. اینکه نخواهد شد، لکن شیاطین نقشه می‌کشند برای صد سال بعد از این. آنها حوصله‌شان زیاد است. از حالا نقشه می‌کشند، خوب، وقتی که این نقشه عمل بشود ولو پنجاه سال، صد سال دیگر، اینها نقشه‌هایشان را می‌کشند از حالا شروع می‌کنند	۱۳-۳۶۵	حلت صوری	نقشه‌محور بودن تاریخ و بلندمدت
۲۵	آنها برای پنجاه سال دیگر، برای سی سال دیگر حالا نقشه درست می‌کنند. حالا نقشه می‌کشند که سی سال دیگر نتیجه بگیرند یعنی اگر - خدای بخواند - دانشگاه ما یک تحریف پیدا نکند، بعد از سی سال نتیجه‌اش را آنها می‌گیرند. بالاخره هم مقدرات یک مملکت بعد از این دوره با آنهاست. آنها وقتی مقدرات یک دولت را و ملت را در دست گرفتند، با یک تحریف در دست گرفتند، آن وقت هست که اینها نتیجه می‌گیرند. با دست خود اینها نتیجه می‌گیرند	۱۶-۵۱۹	حلت صوری حلت مدنی حلت غایی حلت فاعلی	تاریخ و بلندمدت دانشگاهها در دست گرفتن مقدرات یک دولت و ملت [گروه‌های نفوذ زده از] خود ملت
۲۶	اینها تماماً مشغول نقشه کشی هستند و دانشا مشغول لوطه هستند برای اینکه، آل سبیلی که از اسلام خود پنداشت اینها، به این زودی جز آن پلوی نیست اینها می‌خواهند و می‌دانند که با زور نمی‌شود این کار را انجام داد. اگر هم یک وقتی می‌گویند که ما با زور و نظامی می‌کشیم، این بخود می‌گویند آنها اگر بخوانند تازی بکنند همین از ناحیه خود مردم، از ناحیه دانشگاه، از ناحیه بازار، از ناحیه کارگاهها، از ناحیه کارخانه‌ها، از این جاها می‌خواهند صدمه بزنند	۱۱-۳۶۹	حلت صوری	نقشه‌محور بودن بوم بودن (دربار سلامت بودن) [گروه‌های نفوذ زده از] خود مردم
۲۷	شما نباید فقط به فکر حالا باشید و بگویند آینده مرجع شد شیاطین بتاریخ کار می‌کنند. آمریکا برای پنجاه سال آینده خود نقشه دارد	۱۹-۲۳	حلت فاعلی حلت صوری	آمریکا تاریخ و بلندمدت نقشه‌محور بودن

۷۸	هیچ وقت از این حرفهای که می‌زند که ما مداخله نظامی نمی‌کنیم، نقشه از این هیچ وقت نترسید. از این دشمن، دشمنی که آمده در داخل ما و ما را می‌خواهد از داخل فاسد کند، این ترس دارد که ما به حال هم بیوفتیم. این نقشه‌های است که طرح ریزی شده است و به دست خود ماها انجام می‌گیرد که بین خود ماها را از هم جدا کنند، آن‌ها نتیجه اش را ببرند.	نقشه	۵۱-۵۱	عزت فاعلی عزت سموری عزت غایی	دشمن [گروه‌های نفوذ از] خود ما نرم بودن (در برابر سخت بودن) استحاله معادله
۷۹	آن شبی‌ترین که دشمن شما هستند بیکبار نشسته اند، تا شما مشغول نقشه هستند نقشه‌های نظامی، آفندرها تاثیر ندارد آن که تاثیر دارد نقشه‌های است که با آن شما را از باطن و داخلی پوسیده کنند	نقشه	۳۹-۳۹	عزت فاعلی عزت سموری عزت غایی	دشمنان شیطان‌مفت نرم بودن (در برابر سخت بودن) نقشه‌محور بودن استحاله معادله
۸۰	اینها [آمریکایی‌ها] نقشه می‌کشند که این‌ها [ملت مقاوم] را از باطن خراب کنند. افرادی که نقشه را خوب بلد هستند می‌آورند تو کار تا این که بساط را به هم بزنند شماها باید هوشیار باشید!	نقشه	۵۱-۵۱	عزت فاعلی عزت سموری عزت غایی	آمریکایی‌ها، افراد نفوذی کاروان نقشه‌محور بودن استحاله معادله
۸۱	[آمریکایی] از راه اسامی تریش آمده و آن راه این است که ما را از باطن خودمان آسیب پذیر کند و ما را بگذارد از باطن خودمان از اول هم اینها باستان بر همین معناست شاید در انقلاب‌هایی که واقع می‌شود آلهایی که می‌خواهند نفع ببرند یا ضرری کشیدند که می‌خواهند جریان کنند، نقشه‌هایشان این باشد که خود انقلاب را در باطن خودش آسیب برسانند.	نقشه	۴۳-۴۳	عزت سموری عزت غایی	نقشه‌محور بودن استحاله معادله
۸۲	اگر این عناصر [عصای آمریکا] در بین شما باشند و خدای نخواستند رخنه کنند و شما متعلق از حرفهای آنها بشوید و جویهای ما فضاقت کنند و توجه به آنها بکنند و توجیه از آنها بکنند. اگر خدای نخواستند این اشخاص فعال که با الهامات شیطان مردم را می‌خواهند منحرف کنند موفق بشوند، من خوف آن دارم که بساط برگردد به حال اول، من خوف آن دارم که باز اختناق پیش بیاید، من خوف آن دارم که باز استغالی که ما تحصیل کردیم از دست ما برود	رنجه	۶۱-۶۱	عزت سموری عزت غایی	جذبات‌محور بودن از بین بردن استقلال کشور
۸۳	هوشیار باشید که اینها [گروه‌های] در بین صفوف شما با اسماهای مختلف رخنه کنند، با حرفهای طاعن‌الصلاح در بین شما بیایند. اینها می‌خواهند فساد بکنند. اینها عصای خارجی هستند، اینها عصای آمریکا هستند.	رنجه	۶۰-۶۰	عزت فاعلی عزت سموری	عصای آمریکا قدام در پوشش ظاهرالصلاح
۸۴	قدرتمندان و قدرت طلبان بیکبار نشسته‌اند، بلکه در تلاشند تا این قدرت‌فعال را تضعیف کنند و این امر برای آنان میسر نیست مگر با رخنه کردن عناصر فاسد در خودمان که از داخل موجبات ضایع و از کار افتادن این پدیده‌های را فراهم آوردند و خدای نخواستند به تدریج و در عاز مدت ملت را از آنها مأیوس و روی گردان کنند	رنجه	۶۶-۶۶	عزت فاعلی عزت سموری عزت غایی	قدرتمندان - قدرت‌طلبان: عناصر فاسد رنجه‌گرانه در حوزه‌ها تأویحی و تراژدیت استحاله معادله
۸۵	ایران وضعیت خوبی است که نمی‌شود آنها به هیچ وسیله‌ای تو را	رنجه	۳۵-۳۵	عزت سموری	نرم بودن (در برابر سخت بودن)

تکریم و بلند مدت				<p>شکست بخشد، نه به وسیله گولاند، نه به وسیله چیزهای دیگر، نه به وسیله حمله نظامی آنها از این راه پیش آید، بلکه به رخنه کنند در بین شما و شما را از هم جدا کنند و با اینکه طولانی باشد آنها صبر زیاد دارند و از حلاکت بزرگی می‌توانند پنجاه سال دیگر بگذرانند شما را حلاً اگر یک وقت متوجه شوید که یک بزرگی آنها کشنده که و با او در پنجاه سال دیگر می‌توانید از آن استفاده کنید، باید این راه را این بار را فراموش کنید و زیر پا بماندند.</p>
جاموس	ظفت ماکو	۱۶-۱۵۲	جاموس	<p>۸۶) اطلاعات جمع کردن غیر از جاموس کردن است، دلایل به دست آمده حاکی است که ایالت برای هر معقله از ایران نقشه‌ای کشیده بودند آنها برای تعطیل مدارس ما نقشه‌ها کشیده بودند آنها برای درگیرهای مسلحانه در نقاط مختلف کشور نقشه کشیدند آیا این کسب اطلاع است؟</p>
جاموس	ظفت قاضی	۱۶-۲۹۲	جاموس	<p>۸۷) حالا شما عموماً دیدید که این جاموسها را همان شخصی که در اینجا جمع شده‌اند و سازمان ما را درست کرده‌اند و احضار در این معصا و شورای امنیت و اینها راجع به اینها ایضا را به عنوان بیسندمان دارند جاموسزند</p>
آنها که از جمهوری اسلامی بدشان می‌آید تکرارگران بیگانه	ظفت قاضی	۱۶-۲۶۱	جاموس	<p>۸۸) اینجا یک وضع خاص دارد که آنها سعی به اینها می‌رسانند و اینها سعی به اینها می‌رسانند، سعی می‌کنند اینها غیر از این می‌زنند باشد که اخبار ما را به آنها بدهند، جاموس بکند بین ملت ایران و دولت ایران با آنها این گزارشهایی است که کشور ما امروز دارد با این برقراریها و این منحرفین، از آن طرف هم در داخل کشور بیگانه‌ها هستند که اینها هم با تکرار کنند برای آنها یا بفرستند، یا از جمهوری اسلامی بدشان می‌آید</p>
جاموس	ظفت قاضی	۲۰-۳۳۱	جاموس	<p>۸۹) مسئولین و ارتش و سپاه و بسیج و نیروهای مردمی و همه قشودان دلاور کشورمان در آمادگی کامل به سر می‌برند و همه عمل جنگ و ایستادگی می‌کنند و شهادت و به خوبی از پس نوظهورهای استکبار و اپانی جاموس و صفاق آمدن می‌توانند</p>

جدول شماره (۲): جدول محتوای بیانات امام خمینی (ره) در موضوع نفوذ در چارچوب علل اربعه

۴. تحلیل داده‌ها

از منظر امام خمینی (ره)، تمامی آسیب‌ها و زحماتی که اهالی جبهه حق متحمل می‌شوند به خاطر پافشاری و اعتقاد آنها به ایدئولوژی و گفتمانی است که منافع مستکبران و قدرت‌های جهانی را به مخاطره می‌افکند. این تفکر مبتنی بر قرائت «اسلام ناب محمدی»، طرفداران خود را به مقاومت در برابر مطامع و زیاده‌خواهی‌های بیگانگان دعوت می‌کند و بستر تحقق «قاعده نفی سیل» را فراهم می‌آورد؛ این رویکرد، قدرت‌های بزرگ را بر آن می‌دارد که برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدتی برای تغییر معادلات و شیوه نگرش و رفتار واحدهای ملی و فراملی پیرو شریعت «اسلام ناب»، طراحی و پیاده‌سازی کنند. برنامه‌هایی که در چارچوب «پروژه نفوذ» تعریف می‌شوند. امام خمینی (ره) درباره جایگاه نفوذ در برنامه تهاجم استعماری دشمنان می‌فرماید: «جنایتکاران و منافقان و منحرفان، حیل‌های که دارند، در رأس همه حیل‌ها نفوذ در بین شماست و منحرف کردن شماها در رأس برنامه‌های آنهاست» (امام خمینی، ۱۳۸۶، ج ۱۶: ۲۷۲).

در نگاه امام راحل، «نفوذ» کارآمدترین سلاح استکبار برای ضربه‌زدن به نظام اسلامی و مقابله با دامنه انتشار تفکرات برآمده از انقلاب اسلامی در سطح منطقه و جهان است. ایشان در گفتاری، ضمن اشاره به اهمیت این مسأله، بیان داشتند که: «استکبار وقتی که از نابودی مطلق روحانیت و حوزه‌ها مأیوس شد، دو راه برای ضربه زدن انتخاب کرد؛ یکی راه ارباب و زور و دیگری راه خدعه و نفوذ در قرن معاصر. وقتی حربه ارباب و تهدید چندان کارگر نشد، راه‌های نفوذ تقویت گردید» (امام خمینی، ۱۳۸۶، ج ۲۱: ۲۷۸).

نظر به جایگاه مسأله نفوذ در اندیشه امام خمینی (ره)، لزوم تبیین «مفهوم نفوذ» معین است. مهم‌ترین گام برای ارائه تعریفی جامع و مانع از این مفهوم در اندیشه امام راحل، بررسی علل چهارگانه‌ای است که هر یک از آنها قسمتی از محتوای موردنیاز جهت مفهوم‌شناسی یک مسأله را به‌دست می‌دهد. البته لازم به ذکر است که از این‌گو برای تناظر در موضوع استفاده شده و ارائه بحث به شیوه فلسفی مد نظر نبوده است؛ ازین‌رو و با عنایت به

این توضیح، در این بخش، پژوهش حاضر به واکاوی علل فاعلی، مادی، صوری و غایی مسأله نفوذ از منظر معمار کبیر انقلاب اسلامی، می‌پردازد:

۱-۴. علل فاعلی مسأله نفوذ از منظر امام خمینی (ره)

پاسخ به این پرسش که چه افراد یا گروه‌های عهده‌دار عاملیت نفوذ در کشور هستند، یکی از کلیدی‌ترین قسمت‌های منظومه مفهومی‌شناسی نفوذ در اندیشه امام خمینی (ره) است؛ چراکه یک فعل به صورت همه‌جانبه شناخته نمی‌شود مگر آن که فاعل آن فعل مورد شناسایی واقع شود. از منظر علوم سیاسی، می‌توان در ساحتی، عاملیت یک پدیده و کنش اجتماعی را از با استفاده از دو گانه «ساختار- کارگزار» و منظومه تعاملی آنها، تشریح کرد. «هر کنش اجتماعی دربرگیرنده ساختاری است و هر ساختاری به کنش اجتماعی نیاز دارد؛ بنابراین عاملیت و ساختار به گونه‌ای جدایی‌ناپذیر در فعالیت روزمره در یکدیگر تنیده شده‌اند» (Giddens, 1984: 15). در عامل‌شناسی مسأله نفوذ نیز ما با این دو گانه، یعنی کارگزار پیاده‌سازی نفوذ (آگاهانه یا ناآگاهانه) و ساختار طراحی و اعمال نفوذ مواجه هستیم. کارگزاران نفوذزده یا نفوذی را نیز می‌توان به دو دسته داخلی و خارجی تقسیم کرد.

معمار کبیر انقلاب اسلامی، در مقاطع و مناسبت‌های مختلف به فراخور اقتضانات روز، تأکیدات فراوانی بر لزوم توجه مردم و مسئولان به دست‌اندرکاران پیاده‌سازی نفوذ دشمن مبذول می‌داشتند و ضمن تقسیم‌بندی این عوامل، به «داخلی و خارجی» و «دانسته و ندانسته»، به تشریح اقدامات مخرب فردی و ساختاری آنها می‌پرداختند. ایشان ضمن بیاناتی در این خصوص می‌فرمایند: «یک عاملی داریم که مستقیماً از سفارت امریکا دستور می‌گیرد، یک عاملی داریم که برای او کار می‌کند و خودش نمی‌فهمد. خود آدم نمی‌فهمد که برای کی دارد کار می‌کند. اگر شما به مردم کار نداشته باشید، به مصالح مردم، به مصالح کشور کار نداشته باشید، فقط مشغول این باشید که من چطور، شما چطور، من چطورم، شما چطورید، مردم با من هستند، مردم با شما هستند، اگر فکر این باشید، این

همان است که آمریکا می‌خواهد و شما از عمال آمریکا هستید و در عذاب با آنهایی که از عمال آمریکا بودند با توجه، مشترک هستید، با کم و زیادش» (امام خمینی، ۱۳۸۶، ج ۱۳: ۲۰۲).

امام خمینی (ره)، در میان کارگزاران نفوذ دشمن، خطر عمال ظاهر ساز داخلی اجانب را پررنگ‌تر از دیگر عوامل نفوذ دشمن می‌دانند و در این باره می‌افزایند: «اینها - یعنی عمال اجانب - هر روزی با یک صورت در پرده‌ها و در چهره‌هایی هستند. اینها عمالشان را ممکن است بیست سال، سی سال، به صورت یک آدم ملی در آورند و بر ملت معلوم نباشد که این چه کاره است! وقتی که چهره واقعی پیدا شد، آن وقت ملت می‌فهمد چه بوده این. یک نفر سی سال، بیست سال در چهره ملیت بوده است، در چهره دیانت بوده است آن وقتی که آن محفوظ بوده است این؛ و نگه داشته‌اند این را برای یک روزی...» (امام خمینی، ۱۳۸۶، ج ۶: ۱۱۷).

بر مبنای سخنان فوق و دیگر گفتارهای استخراج شده در موضوع عاملیت نفوذ از منظومه بیانات امام راحل، می‌توان جدول زیر را که مشتمل بر بیست دسته از کارگزاران نفوذ از منظر معظم له در دو بخش عوامل داخلی و خارجی است را ارائه داد:

منبع	علت فاعلی
۵۰۴-۱۱ / ۴۳۶-۱۷ / ۴۲۰-۲۱ / ۵۲۹-۱۶ / ۳۶۹-۱۸	۱ [گروه‌های نفوذ زده از] خود ملت
۲۱۱-۱۱ / ۴۲۴-۲۱ / ۳۸-۱۱	۲ فرد موجه نفوذی
-۱۰ / ۱۷۲-۱۸ / ۵۲۸-۱۰ / ۳۱۴-۱۱ / ۴۸۹-۲ / ۵۳۰-۱۱ ۴۶۱-۱۷ / ۳۷۱-۱۹ / ۵۱۴-۱۱ / ۵۲۱	۳ عمال و کارگران اجانب (آمریکا) در داخل
۱۶-۱۶ / ۱۲۵-۶ / ۱۴۳-۱۴	۴ اشخاص داخلی فاسد ذی‌نفوذ
۲۱۷-۴ / ۲-۱۵	۵ اشخاص اغفال شده توسط اشخاص نفوذی
۴۲۴-۲۱	۶ افراد منحرف و تبه‌کار نفوذی
۳۶-۱۶ / ۵۱۸-۱۰	۷ افراد وابسته دارای اعوجاج
۵۴۰-۷	۸ اقشار طرفدار به زیر سلطه رفتن کشور
/۳-۱۸ / ۳۷۶-۶ / ۲۸۷-۲۱ / ۴۸۵-۳ / ۵۳۴-۱۳ / ۴۷۸-۱۸ -۱۶ / ۲۳۳-۲۱ / ۴۳۶-۱۷ / ۴۷۸-۱۸ / ۳۴۷-۲۰ / ۴۰۸-۱۴	۹ ایادی آمریکا، اجانب، استکبار و ابرقدرت‌ها

	۳۶	
۱۰	افراد نفوذی کاردان	۴۴۰-۱۴
۱۱	عامل نفوذی دانسته یا ندانسته	۲۰۲-۹ / ۲۰۲-۱۳
۱۲	جنايتکاران- منافقان- منحرفان	۲۷۲-۱۶
۱۳	آنها که از جمهوری اسلامی بدشان می آید	۲۳۸-۱۰ / ۴۶۱-۱۷
۱۴	جاسوس	۳۳۱-۲۰ / ۲۹۷-۱۱
۱۵	روحانی‌نماهای تقویت‌شده تا حد مرجعیت و نفوذی‌های رخنه کرده در حوزه	۴۶-۱۶ / ۲۸۷-۲۱
۱۶	ابرقدرت‌ها، قدرت‌ها و استکبار	۲۱-۴۲۰ / ۱۱-۳۸ / ۲۱-۲۷۸ / ۲۱-۱۲۰ / ۲۱-۴۲۴ / ۱۳- ۳۶-۱۶ / ۳۹۳
۱۷	اجانب	۲۰۴-۳ / ۴۸۹-۲ / ۴۱۲-۷ / ۲۷۱-۶ / ۲۵۴-۳
۱۸	آمریکا	۱۲-۲۲۰ / ۱۹-۴۳ / ۶-۲۶۲ / ۱۰-۵۲۸ / ۱۱-۲۱۱ / ۱۸- ۴۰۸-۱۴ / ۴۴۰-۱۴ / ۵۲۱-۱۰ / ۴۷۸
۱۹	دشمن	۲۰-۳۰۵ / ۱۳-۳۹۹-۶ / ۱۱-۱۲۵-۵۰۴
۲۰	ضد انقلاب	۲۳۸-۱۰ / ۳۲۱-۱۵
۲۱	غرب	۳۷۷-۱
۲۲	سازمان‌های بین‌المللی وابسته به قدرت‌ها	۳۱۴-۱۷

جدول شماره (۳): علل فاعلی مسأله نفوذ از منظر امام خمینی (ره)

منطبق بر محتوای جدول بالا، در شکل زیر مجموعه عوامل نفوذ در قالب نمودار ارائه شده است:

۲-۴. علت مادی مسأله نفوذ از منظر امام خمینی (ره)

مراد از علل مادی نفوذ، بسترها و حوزه‌های شکل‌گیری و جنس و ماهیت نفوذ است. اینکه از منظر امام راحل، نفوذ از چه جنسی باشد و ماهیت آن بیشتر سخت باشد یا نرم، در جهت‌گیری ماهیت محور تعریف ارائه‌شده از نفوذ، تأثیر بسزایی خواهد داشت. در اندیشه ایشان، مفهوم نفوذ هم در وجه سخت و هم در ساحت نرم آن مورد اشاره قرار گرفته است، اما آن‌چه از رهگذر بررسی بیانات ایشان در حوزه نفوذ به دست می‌آید، غلبه و وجهه نرم نفوذ بر قرائت‌های مبتنی بر وجهه سخت نفوذ است. امام خمینی (ره)، بارها ضمن کم‌اثر دانستن اقدامات قدرت سخت‌محور آمریکا در ایران، دخالت‌های آنها را بیشتر با رویکرد «استحاله از درون» که در واقع همان معنای نرم از نفوذ است، دانسته‌اند: «آن شیاطینی که دشمن شما هستند، بیکار ننشسته‌اند؛ دائما مشغول نقشه هستند. نقشه‌های نظامی، آنقدرها تأثیر ندارد. آنکه تأثیر دارد نقشه‌هایی است که با آن شما را از باطن و داخل پوسیده کنند» (امام خمینی، ۱۳۸۶، ج ۱۳: ۳۹۹). ایشان در جای دیگری، در این خصوص بیان داشته‌اند: «جوان‌های ما توجه داشته باشند به اینکه آمریکا با سرنیزه نمی‌آید به میدان شما؛ با قلم می‌آید به میدان شما. با قوای انتظامی نمی‌آید به اینجا؛ با آن اشخاصی که دارد و دارد این امور را می‌گرداند به دست آنها، با آنها می‌آید به میدان ما. اینها را باید توجه به آن داشته باشید. آلت دست واقع نشوید» (امام خمینی، ۱۳۸۶، ج ۱۰: ۵۲۸). در واقع، چنانکه از بررسی بیانات امام راحل در موضوع نفوذ، بر می‌آید، ایشان نفوذ را بیشتر از جنس توطئه، حيله، طرح شیاطانی، نقشه و نیرنگ دانسته‌اند.

یکی دیگر از مقوله‌های مطرح در مفهوم‌شناسی نفوذ در اندیشه امام راحل، مقوله بسترها و حوزه‌های شکل‌گیری نفوذ است که می‌توان مؤلفه‌های دخیل در آن را بر مبنای شاخص ماهیت‌سنجی نفوذ از منظر امام خمینی (ره) احصاء کرد. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که ایشان، حوزه‌های سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و نظامی با تأکید بر حوزه اقتصادی را مهم‌ترین عرصه‌های اعمال نفوذ دشمن برمی‌شمارند که اگر در برابر برنامه‌ها و نقشه‌های

دشمن در این چهار حوزه تدبیری اتخاذ نشود، تهدیداتی مخرب در انتظار ملت و نظام اسلامی است: «باید سعی کنیم تمامی اشکال نفوذ آمریکا چه اقتصادی و چه نظامی، چه سیاسی و فرهنگی را از بین ببریم و من امیدوارم که ملت ایران به این مهم هر چه زودتر برسد» (امام خمینی، ۱۳۸۶، ج ۶: ۲۶۲).

سومین مسأله قابل طرح در بحث بررسی علل مادی نفوذ، تعیین گستره و محل‌های تمرکز عاملیت نفوذگذاری در کشور است. ایشان به میزانی بر اهمیت و احتمال خطر مسأله نفوذ تأکید می‌ورزند که گستره نفوذ دشمن را در همه‌جا و در هر مقوله‌ای می‌دانند و «همه چیز اسلام» را در آماج نفوذ دشمن بر می‌شمارند: «عمال اجانب باز در ایران هستند؛ در آذربایجان شما هست، در کردستان هست، در تهران هست؛ همه‌جا منتشرند با صورتهای مختلف، اسمهای مختلف؛ لکن برنامه واحد» (امام خمینی، ۱۳۸۶، ج ۷: ۴۵۱)؛ اما در این میان، به اذعان امام خمینی (ره)، مراکز علمی به‌ویژه دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه، از مهم‌ترین مراکز تمرکز نفوذگذاران هستند؛ چراکه این نهادها مدیریت سیستم تولید نخبگان و مسئولان آینده کشور و بازتولید ایدئولوژی مختار نظام متناسب با نیازهای زمان را بر عهده دارند.

در جدول شماره (۴)، علل مادی مسأله نفوذ از منظر امام خمینی (ره) ضمن بیان منابع مرتبط با هر علت در صحیفه امام (ره) ارائه شده است.

منبع	علت مادی
۳۴۷-۲۰	۱ اقتصاد (تحریم اقتصادی)
۲۶۲-۶ / ۴۸۵-۳	۲ سیاست - فرهنگ - اقتصاد - نظامی
۳۶۸-۱۸ / ۵۱۸-۱۰ / ۵۱۷-۱۰	۳ توطئه
۴۲۴-۲۱ / ۲۷۲-۱۶	۴ حيله
۲۳۱-۷ / ۵۱۹-۱۶ / ۳۳۶-۱۲	۵ دانشگاه‌ها (مراکز علمی)
۱۴۳-۱۴	۶ طرح شیطانی
۲۲۰-۱۲	۷ نقشه
۳۷۷-۱ / ۲۲۰-۱۲	۸ نیرنگ

۴۵۱-۷ / ۲۳۳-۲۱	در هرجا و در هر مقوله‌ای	۹
۳۶-۱۶	همه چیز اسلام	۱۰
۱۵۷-۱۱	جاسوسی	۱۱

جدول شماره (۴): علل مادی مسأله نفوذ از منظر امام خمینی (ره)

در شکل شماره (۳) نیز نمودار آماری علل مادی مسأله نفوذ در نگاه معمار کبیر انقلاب، آورده شده است:

۳-۴. علل صوری مسأله نفوذ از منظر امام خمینی (ره)

در اقسام تعریف، یکی از راه‌های مفهوم‌شناسی یک پدیده، شناسایی پدیده است از طریق اوصاف عرضی که به منزله علائم بیرونی هستند؛ به عبارت دیگر، در تبیین علل صوری یک مسأله، واکاوی ویژگی‌ها و اوصاف آن پدیده مورد نظر است تا از طریق شناخت آنها، ابعاد و وجوه مختلف مسأله مکشوف شده و ارائه تعریفی جامع از آن پدیده سهل تر گردد. مسأله نفوذ نیز از این قاعده مستثنی نبوده و مفهوم‌شناسی روشمند این مسأله از منظر امام خمینی (ره) درهم تنیده با وصف‌شناسی آن در نگاه ایشان است؛ ازین رو در جدول زیر فهرستی از اوصاف و ویژگی‌های مسأله نفوذ مبتنی بر بیانات استخراج‌شده امام راحل، آورده شده است:

منبع	علت صوری	ردیف
۲۳۱-۷ / ۴۶۱-۲ / ۴۷۱-۱۲ / ۳۱۴-۱۱ / ۴۸۹-۲	اقدام در پوشش اسلامی	۱
۴۲۴-۲۱ / ۱۱۷-۶	اقدام در پوشش اسلامی و ملی‌گرایی	۲
۴۱۹-۷	اقدام در پوشش گفتار به ظاهر صحیح	۳
۴۵۱-۷ / ۲۷۱-۶	اقدام در پوشش‌های مختلف	۴
۴۱۹-۷	اقدام در پوششی حق‌به‌جانب	۵
۶۰-۷	اقدام در پوششی ظاهرالصلاح	۶
۶۳-۷ / ۴۶۱-۲	اقدام در پوششی فریبنده	۷
۵۱۵-۶	اقدام در پوششی موجه	۸
۳۸-۱۱ / ۱۳-۱۹ / ۱۳-۳۶۵-۱۶ / ۴۶-۱۶ / ۵۱۹-۱۸ / ۳-۱۱ ۴۲۴-۲۱ / ۴۳-۱۹ / ۱۱۷-۶ / ۲۳۸-۱۹	تدریجی و بلند مدت بودن	۹

۴۲۰-۲۱	ظریف بودن	۱۰
۳۷۱-۱۹	فرآیندی بودن	۱۱
۴۲۴-۲۱ / ۵۶-۷	جذابیت محور بودن	۱۲
۴۷۱-۱۲	دشواری در تشخیص	۱۳
۲۶۲-۶ / ۳۸۴-۵	رابطه‌ای بودن	۱۴
۴۳۶-۱۷ / ۵۳۴-۱۳	غیر مستقیم بودن	۱۵
۱۱۹-۱۶ / ۱۱۷-۶	غیر ملموس بودن	۱۶
۱۵۷-۱۳ / ۳۶۷-۷	کارشناسی و مطالعه شده	۱۷
۵۱۷-۱۰ / ۵۱۸-۱۰ / ۵۲۱-۱۰ / ۵۲۸-۱۱ / ۵۰۴-۱۱ / ۱۱-۵۱۴ / ۱۲-۳۳۶ / ۱۳-۳۹۳ / ۱۳-۳۹۹ / ۱۵-۳۲۱ / ۱۳-۳۹۹ / ۱۵- ۲۷۸-۲۱ / ۲۳۸-۱۹ / ۴۷۸-۱۸ / ۳۶۹-۱۸ / ۳۶۸-۱۸ / ۱۷۲-۱۸ / ۳۲۱- ۱۰-۲۳۸ / ۱۰-۳۱۳ / ۱۰-۵۲۳ / ۱۲-۲۲۰ / ۱۷-۴۳۶ / ۱۸-۳۸۳ / ۲۱-۱۲۰ / ۲-۴۳۷ / ۳-۲۰۴ / ۳-۲۵۴ / ۶-۱۱۷ / ۶-۳۷۶ / ۶-۵۱۵ / ۷-۲۱۳ / ۷-۶۳ / ۹-۸۱	نرم بودن	۱۸
۳۶۹-۱۸ / ۴۴۰-۱۴ / ۳۹۹-۱۳ / ۳۶۵-۱۳ / ۱۹-۱۳ / ۱۵۷-۱۳ / ۹۳-۱۲ / ۱۹-۴۳ / ۶-۲۷۱ / ۷-۴۵۱ / ۹-۲۴۱ / ۹-۷۷ / ۹-۸۱	مبتنی بر نقشه	۱۹

جدول شماره (۵): علل صوری مسأله نفوذ از منظر امام خمینی (ره)

چنانکه محتویات جدول فوق نشان می‌دهد، از منظر امام خمینی، نفوذ نقشه‌ای تدریجی، کارشناسی شده و جذابیت محور است که در مجرای ارتباطی دوسویه به دنبال تأثیرگذاری بر گروه‌های مختلف ملت است و از آن منظر که نرم است و در پوشش‌های گوناگون صورت می‌گیرد، تشخیص آن دشوار بوده و می‌تواند ضربات جبران‌ناپذیری بر ملت و نظام اسلامی وارد آورد. ویژگی‌های ذکرشده، در قالب نموداری آماری در شکل شماره (۴) نشان داده شده است.

۴-۴. علت غایی مسأله نفوذ از منظر امام خمینی (ره)

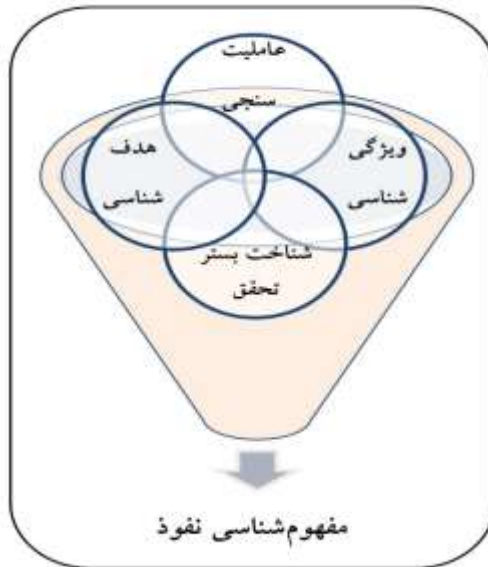
هرگاه صحبت از غایت‌شناسی مسأله‌ای می‌شود، بی‌درنگ متعلق این شناخت که انسان و اجتماع است، به ذهن متبادر می‌گردد. بررسی پدیده نفوذ در این ساحت، از آن منظر که واکاوی فعل اجانب نسبت به ملت ایران است در چارچوب «سیاست معطوف به قدرت» قرار می‌گیرد و فرسنگ‌ها از «سیاست معطوف به سعادت» فاصله دارد. در این رویکرد، فاعل نفوذ بدین خاطر که تقیدی به آموزه‌های اخلاقی در خود نمی‌یابد، تنها با هدف تأمین حداکثری منافع مادی خود، به دنبال سست کردن پایه‌های آموزه‌های اخلاقی و تزریق تفکرات مختار خود به جای ایدئولوژی‌ها و فرهنگ رایج در جامعه مخاطب خویش است. با این حساب، استحاله و دگرگون‌سازی منظومه بینش، گرایش و کنش مخاطب، می‌تواند

کلان‌ترین غایت اجانب از پیاده‌سازی پروژه نفوذ باشد. در این تبیین غایی، از سویی به رابطه غایت و نتیجه فعل و از سویی به عواملی توجه می‌شود که پدیده را از جلو به سمت خود می‌کشند و بدان جهت می‌دهند. بنابراین علاوه بر رابطه‌ای که بین فعل و فاعل است، رابطه خاصی نیز بین فاعل و نتیجه فعل است (طباطبایی، ۱۳۹۲: ۵۳۹). در تبیین علل غایی این مسأله، امام خمینی (ره) بیست علت را برمی‌شمارند که می‌توان این علل را ذیل دو علت غایی و اساسی خلاصه کرد: یکی «استحاله مخاطب» و دیگری «تهی کردن مخاطب از عناصر مولد قدرت درون‌زا». در جدول شماره (۷)، بیست علت غایی دشمنان از پیاده‌سازی برنامه نفوذ در کشور ذکر شده است.

منبع	علت غایی
۱۱-۳۱۴/۱۱-۵۰۴-۱۲/۹۳-۱۳/۱۵۷-۱۳/۳۹۹-۱۳ ۱۴-۴۴۰/۱۵-۳۲۱-۱۶/۴۶-۹/۲۴۱	۱ استحاله مخاطب
۶-۱۲۵	۲ ارتجاعی و وحشیانه نشان دادن نهضت
۷-۵۶	۳ از بین بردن استقلال کشور
۲-۴۳۷/۹-۸۱/۱۹-۳۷۱	۴ ایجاد انحراف در جوانان و انسان‌های مستقیم
۱۱-۲۲۱/۱۸-۳	۵ ایجاد انحراف در راه ملت و نظام اسلامی
۷-۳۶۷	۶ ایجاد نارضایتی عمومی
۱۰-۵۲۳	۷ ایجاد یأس در بین ملت نسبت به انقلاب
۱۳-۱۵۷	۸ باز کردن راه چاپیدن یک ملت
۱۰-۵۲۱/۶-۳۷۶	۹ برهم زدن اوضاع و تسلط بر کشور
۷-۵۴۰/۶-۲۷۱	۱۰ برگرداندن مسائل سابق در کشور
۵-۳۸۴	۱۱ تحمیل اغراض استعمارگرانه
۱۳-۱۹	۱۲ جدا کردن روحانیت از ملت
۱۸-۳۶۸	۱۳ جداسازی سیاست از مذهب
۷-۶۳	۱۴ جلوگیری از ایجاد رفاه اجتماعی
۱۶-۵۱۹	۱۵ در دست گرفتن مقدرات یک دولت و ملت
۱۳-۵۳۴/۹-۸۱	۱۶ زدودن خودباوری ملی
۲-۴۸۹/۲۱-۴۲۴	۱۷ ساقط و منحط کردن روحانیت
۹-۸۱	۱۸ غرب زده کردن جوانان

تعریف امام خمینی (ره)، به‌عنوان بنیان‌گذار کبیر انقلاب اسلامی، نسبت به مسأله نفوذ خارجی از اهمیت خاصی برخوردار است.

فهم ساختمان و شناخت ساختار نفوذ خارجی در ایران اسلامی بر مبنا و در چارچوب دستگاه اندیشه‌ای امام راحل، واجد اجزائی است که اگر پژوهشگری بخواهد این ساختمان نفوذ مبنا را مورد بازشناسی قرار دهد، گریزی از واکاوی این اجزا ندارد و در این راه بایستی چهار گام را پیماید: گام نخست، پاسخگویی به این پرسش است که نفوذ در کشور در چه بستری محقق می‌شود و از چه جنسی است. دومین گام، مشخص ساختن عاملیت این نفوذ است؛ یعنی باید ببینید چه کسانی عهده‌دار طراحی و پیاده‌سازی نفوذ در داخل کشورند. سومین قدم، تبیین مختصات و ویژگی‌های برنامه نفوذ است؛ به این معنا که اگر راهبردی در چارچوب برنامه نفوذ خارجی تعریف شده باشد، باید واجد چه ویژگی‌هایی باشد. گام نهایی و چهارم نیز، بازشناسی اهداف متصور بر برنامه نفوذ خارجی است. بنابراین، اگر این چهار گام در افق منظومه تفکرانی اندیشمندی به‌صورت صحیح و کامل پیموده شود، آنگاه می‌توان این ادعا را داشت که کلیت مفهوم «نفوذ» از منظر آن صاحب نظر، فهم و مورد بازشناسی واقع شده است.

شکل شماره (۶): دستگاه فهم نفوذ خارجی در چارچوب اندیشه امام خمینی (ره)

پژوهش حاضر، از رهگذر پیمودن چهار گام فوق در چارچوب منظومه تفکر امام خمینی (ره) که در ساحتی متجلی در مجموعه بیانات معظم له است، به دنبال فهم چارچوبه نگاه امام (ره) به مسأله نفوذ و استخراج تعریف ایشان از مفهوم نفوذ در خور ظرفیت پژوهش بوده است. حال، با استفاده از نتایج، محتوا و خروجی‌های حاصل از پژوهش، می‌توان اینچنین بیان داشت که از منظر امام راحل: «نفوذ نقشه‌ای تدریجی، کارشناسی شده و جذابیت محور است که در مجرای ارتباطی دوطرفه به دنبال تأثیرگذاری بر گروه‌های مختلف ملت است و از آن منظر که نرم است و در پوشش‌های گوناگون صورت می‌گیرد، تشخیص آن دشوار بوده و می‌تواند ضربات جبران‌ناپذیری بر ملت و نظام اسلامی وارد آورد. غایت این نقشه غیرملموس که توسط عاملیت داخلی و خارجی نفوذ پیاده‌سازی می‌شود، استحاله مخاطب و هدف آن، تهی کردن ملت و نظام اسلامی از عناصر مولد قدرت است».

در واقع، این تعریف، نشان‌دهنده ابعاد مختلف مفهوم‌شناسی مسأله نفوذ از دیدگاه امام خمینی (ره) است که می‌تواند به‌عنوان کمک‌کار برای پژوهشگرانی ایفاء نقش کند که می‌خواهند به بررسی و واکاوی ابعاد مختلف مواجهه با مسأله نفوذ در سپهر نظر و عمل امام راحل عظیم‌الشأن همت بگمارند. پژوهش‌هایی که به خاطر جایگاه و ضرورت والای انجام آنها، اهمیت‌شان معین است اما به خاطر نوپا بودن حوزه مطالعات نفوذ در ایران، آنطور که شایسته و بایسته است تاکنون به آنها پرداخته نشده است.

منابع

- ۱) ابوالحمد، عبدالحمید (۱۳۶۵). مبانی سیاست، تهران: توس، جلد ۱.
- ۲) احمدیان، علی اکبر (۱۳۹۴). «نظریه نفوذ؛ تبیین ماهیت انواع نفوذ و رابطه آنها با دستگاه چهار طیفی تهدید با بهره‌گیری از دیدگاه‌ها و بیانات امام خامنه‌ای»، فصلنامه آفاق امنیت، شماره ۲۸، پاییز.
- ۳) افتخاری، اصغر (۱۳۷۹). انتظام ملی؛ جامعه‌شناسی سیاسی نظم از دیدگاه امام خمینی (ره)، تهران: سازمان عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی.
- ۴) افتخاری، اصغر (۱۳۸۰). اقتدار ملی؛ جامعه‌شناسی سیاسی قدرت از دیدگاه امام خمینی (ره)، تهران: سازمان عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی.
- ۵) افتخاری، اصغر (۱۳۸۲). وفاق ملی؛ جامعه‌شناسی سیاسی وحدت از دیدگاه امام خمینی (ره)، تهران: سازمان عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی.
- ۶) امام خمینی، سید روح‌الله (۱۳۸۶). نسخه الکترونیکی صحیفه امام خمینی (ره).
- ۷) پورکاوه دهکردی، محمد؛ صلواتیان، سروش (۱۳۹۶)، «فرایند و سازوکار پروژه نفوذ بر مبنای دیدگاه مقام معظم رهبری»، فصلنامه مطالعات انقلاب اسلامی، شماره ۵۰، پاییز.
- ۸) جعفری هرستانی، علی (۱۳۹۴). مبانی معرفتی اندیشه امام خمینی (ره)، تهران: سدید.
- ۹) جعفری هرستانی، علی؛ محمد اسماعیل پسندیده (۱۳۹۵). سیر در بیراهه: مروری بر ماجرای قائم‌مقامی و انحراف و عزل آیت‌الله منتظری و مواضع امام خمینی (ره) در مقابل آن، تهران: سدید.
- ۱۰) حدادی، حمیدرضا (۱۳۹۵). پایان نامه «راهبرد شناسی مقابله با نظام سلطه در اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)»، مقطع کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی.
- ۱۱) دال، رابرد؛ بروس، استاین بریکنر (۱۳۹۲). تحلیل سیاسی مدرن، ترجمه حمیرا مشیرزاده، تهران: فرهنگ رجا.
- ۱۲) درخشه، جلال (۱۳۹۳). گفتمان سیاسی شیعه در ایران معاصر، تهران: دانشگاه امام صادق (ع).
- ۱۳) سلحشوری، احمد (۱۳۹۳). «فرهنگ آمریکایی و راه‌های مقابله با آن از منظر امام خمینی (ره)»، فصلنامه مطالعات ملی، شماره ۶۰، زمستان.
- ۱۴) طباطبایی، محمدحسین (۱۳۹۲). اصول فلسفه و روش رئالیسم، شرح از مرتضی مطهری، تهران: صدرا.
- ۱۵) عالم، عبدالرحمن (۱۳۷۳). بنیادهای علم سیاست، تهران: نشر نی.
- ۱۶) کیانی مجاهد، حامد (۱۳۹۷). نفوذ گفتمانی ایالات متحده آمریکا در جمهوری اسلامی ایران از منظر بازاریابی سیاسی، پایان‌نامه مقطع کارشناسی ارشد، دانشگاه امام صادق (ع).

- ۱۷) مصباح یزدی، محمد تقی (۱۳۶۶). آموزش فلسفه، تهران: سازمان تبلیغات اسلامی.
- ۱۸) مقتدر، یونس؛ کتابی، محمود (۱۳۹۷). «بررسی رابطه سرمایه اجتماعی و قدرت نرم ایران»، فصلنامه رهیافت انقلاب اسلامی، سال دوازدهم، شماره ۴۵، زمستان.
- ۱۹) مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره) (۱۳۸۰). استضعاف و استکبار از دیدگاه امام خمینی (ره)، تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره).
- ۲۰) موسوی، سیدامین (۱۳۹۲). پایان نامه «اصول و راهبردهای دفاعی امام خمینی (ره) در مبارزه با استکبار»، مقطع کارشناسی ارشد، پژوهشکده امام خمینی و انقلاب اسلامی.
- ۲۱) مورهد، گریفین (۱۳۸۶). رفتار سازمانی، ترجمه مهدی الوانی و غلامرضا معمارزاده، تهران: مروارید.
- ۲۲) نای، جوزف (۱۳۸۷). قدرت نرم ابزارهای موفقیت در سیاست بین الملل، ترجمه سید محسن روحانی و مهدی ذوالفقاری، تهران: دانشگاه امام صادق (ع).
- ۲۳) نگارش، احمد (۱۳۸۴). دشمن شناسی از دیدگاه امام خمینی (ره)، قم: تحقیقات اسلامی.
- 24) Giddens, Anthony (1984). *The Constitution of Society; Outline of The Theory of Structuration*, Cambridge: Polity Press.